

Diósi Pál

Tessék mondani, lehet itt tíz percre szörföt bérelni?*

(folytatás)

– *Volt egy elejtett szavad az emberismeretről.*

– Jó leckém volt belőle az ajkai gyárban. Már ment a kölcsönző, amikor elkezdtem számítógépes termelés-tervezéssel foglalkozni. Éppen bedolgoztam magam, amikor a főmérnökségünk átvett egy üzemrészt. Évi hatezer tonna ötvözetet kellett gyártani egy lezüllött, bonyolult kapcsolatrendszerű üzemben. Ez gyár volt a gyárban. Odahelyeztek, üzemeljem be, adjak profilt neki. Azt láttam a leggazdaságosabbnak, ha növeljük a másodlagos alapanyagok arányát. Igen ám, de kitől vehettem ócskafémet? A MÉH Vállalat hatalmas költségekkel dolgozó országos hálózatrendszere sokszor tehetetlen volt, és emiatt majdnem annyiért adta az ócskafémet, mint a szovjetek az alumíniumtömböt.

A bolt abban volt, hogy rengeteg barnabőrű magyar foglalkozott fémhuladék gyűjtéssel. Egynek mindig volt papírja, valami iskolája is, és a rokonságból másik hatvan-hetven neki dolgozott. Egy-egy család nagyobb területet birtokolt. Mi az egész Dunántúlról vásároltunk, néha az Alföldről is. A szekunder fém ára húsztól százötven forintig terjedt, attól függően, hogy milyen ötvözőanyag van benne.

Tudták, hogy nagy az árkülönbség, és én szemre megmondom, mivel ötvözték. Bejöttek az árujkkal, mondtam, mesterkém, ez ilyen ötvözet, húsz forintot adok kilójáért. De két-három teherautónyi árunál kis árkülönbség is százazrekre rúg. Megérte volna nekik százezer jatt is, hogy a duplájáért vegyem meg. Az ármegállapítás olyan szubjektív volt, hogy akár negyvenet is adhattam volna érte. De keményen leráztam mindent. Csaltam, loptam, amit csak megengedett az üzlet, mert bizonyítani akartam az önelszámolásban. Nem fogadtam el az ajánlataikat, lehetett az ital, cigaretta, készpénz. Nem becsület kérdése volt, egyszerűen a bátorság hiányzott. Nem mertem kockáztatni.

– *Ismerted a felajánlott ócskafém forrásait?*

– Két kapcsolatom volt. A cigány az áruval, és a rendőrség, ahonnan

tudtam, mi jelenik meg a közeljövőben. Mit loptak el, hány méter, hány eres kábel jön hulladékként. Csak riasztanom kellett őket, uraim, itt a kocsi, elvihetik a lopott árut. De megmondták, hogy ott fogják zárolni, őrizzem az üzem területén. Hát mit csinálhattam? Becsuktam a szemem, üres kemencét nyitattam, és belerakattam. Két órán belül megoldadt. Érdekem volt, termel-nem kellett.

De hoztak ide bedugaszolt, vízzel, homokkal telt csöveket, amelyek kétszer annyit nyomtak, mint a fémtartalmuk. Vettünk mi négyszáz kiló cigányt is negyven forintjával, mert jól elbújtak a kocsin. És zsebből megvehettek volna, mert táskányi pénzzel jártak, megszokták, hogy azzal mindent elintéznek. Sofőr vezette az autójukat, jövedelemben a kandidátus szakmérnök főnökömet és bármelyikünket lepipálták. Volt, hogy kifelé menet letekerte az ablakot és kiszólt: kollega, köszönöm az együttműködést, hagytam egy kis ajándékot. Visszamegyek, az asztalomon tíz karton cigaretta, két nemes itallal. Fél havi fizetésem. Fussak utána, röhögtessem ki magamat? Hát nem. Ottmaradt.

De ajánlottak kocsit is egy aláírásért. Akkor éreztem, nem akarom tovább vállalni ezt a felelősséget, hiszen félmilliót is fizettek egy aláírásomért, sejtettem, hogy bármikor kikezdzhetnek. Szóltam, de nem változtattak az átvételi renden. Akkor kértem a felmentésemet. Hazug hivatkozással, fáradság, mindenféle idegi túlterhelés miatt. Én, aki büszke voltam a munkabírásomra!

Áadtam a helyem egy kollegának, akivel egy hónapig együtt csináltuk. Két héttel utána egymillió kétszázézer balhéval megbukott. Zsebbe került a pénz, amiről tudom, hogy mindent, szerelmet, boldogságot és – már megtanultam – az egészséget is meg lehet venni. A kollegát is megvették. Igaz, hogy négy-öt tételben, de megvették. Engem nem, mert a félelmem nagyobb volt, mint a becsületem. Sokáig nyomoztak az ügyben, engem is sokszor behívtak. Tanúként, de hat rácsot zártak be mögöttem. Még a kórházból is tárgyalásra akartak idézni, de a főorvosom nem engedett. Olyan rossz állapotban voltam, hogy képtelen lettem volna elmenni. Első fokon négy évet kapott az utódom, plusz az okozott kár megtérítését.

Akkor láttam, miként szereznek egy nap alatt kétszázézer forintot, amikor elhoznak egy otthagyt kábelt. Szemétként. Csak őrizetlen kábelt szabad felvenni. Amíg kábel, egymilliót ér, hulladékként kétszázézeret. Csak Ajka legyen, ahol megveszik. Eközben kellett kikerülnöm, hogy a törvényt ne sértsem. A jogot tényleg nem sértettem. Isten előtt nem vagyok tiszta, de az külön ügy. Ebben a lavírozásban szereztem óriási rutint az emberekkel való viselkedésben.

– *És közben egy keveset a saját vállalkozásodban is. Mennyire igazolta az elképzeléseidet az első szezon?*

– Általában nem panaszkodhattunk, de elmaradtam a kalkulációmól. Úgy számoltam, hogy hetven napos a nyár, és napi tíz órás munkaidőből olyan 60–70 százalékos terhelése lesz az eszközeimnek.

– *Úgy gondoltad, hogy egy-egy vízibicikli napi hat-hét órát lesz kint a vízben?*

– Ez még az óvatosságból bekalkulált 50 százalékos bizonytalansági tényezővel sem jött be. Műszaki emberként még azt is beterveztem. De rá kellett

jönnöm, hogy sokkal több a rossz nap egy szezonban, és a nyár eleve csak ötven napos. De mindenen túl, az istennek se akartak annyi eszközt kivenni, mint szerettem volna. Egy dolgot jól mértem fel: a kemping nagy eszköz-igényét (szörf, csónak, vízibicikli). Öt év alatt korszerűsítettem, cserélgettem, de a darabszám maradt. A teljes strandskála viszont tévedés volt. A számlálatlanul vett gumimatracokat öt perc után visszahozták, hogy kilyukadt. Ami nem lyukadt ki, azt a következő tavaszra kiszívta a nap. A kerékpárok, a nyugágyak tönkrementek a kíméletlen használattól. Maradt egy-két fémvázás pilleágy, de pár év alatt leselejteződött kétszáz-kétszázötvenezer forintnyi holmim. Nem is volt érdemes pótolni, mert előbb hazavágták, mint ahogy megtermelték volna az árukat.

Jól sejtettem, hogy rossz időben inkább bicikliznek, mint szörföznek. De ahogy a kerékpárjaimat tekerték, lazán ráléptek, rádobták magukat az ágyakra, abba csak belepusztulhatnak a tárgyak. Arra nem elég erősek, hogy ilyen durva bánásmódot kibírjanak. Amúgy nem durva közönség, csak akkor, ha nem a saját holmijuk, amit használnak. Láttam, hogy amit magukkal hoztak, arra vigyáztak.

– *Fel tudod idézni, mekkora jövedelmet reméltél az első szezontól?*

– A költségeim levonása után százötvenezer nettóval számoltam, de száz-ezer körül jött ki. Szerencsére a kölcsönt nem kellett azonnal törleszteni. A géemkában a dupláját kerestem a fizetésem mellé. Reméltem, hogy legalább a közelébe juthatok az első szezonnal. Ráadásul úgy, hogy a megszokott életszínvonalunk jobb körülmények között is tartható marad. Az év nagyobbik részében nem kell semmit csinálnom, nem kell elmennem hazulról, kisebb lesz a terhelésem. Amikor pedig csinálom, akkor a családdal, lazán, szinte nyaralva dolgozhatok.

Jó, ez a része bejött. A két fiú imádja a vizet, Vera szintén. Szeretnek pirulni, forgolódni a napon, csinos fiúk, lányok vannak a kempingben. A nejem, szegény, tyúkanyót játszik a csibéi mellett. Elvan a parton, napozgat, kompromisszumot kellett kötnie.

A várt szintet csak a harmadik évre értük el. Addig sok változás volt a szabályokban, sokat tanultunk is. Az induló évben kihoztam négyszáz forint adót, amit keményen befizettem. Persze, jött a levél, ez disznóság, és megbecsülik. Jó, becsülnék meg, uraim. Némi vita után közölték: kétezer, amit duzzogva, de befizettem. A TB-kötelezettségem másodállásúként 250 forint volt. Mostanában ez az előző évi jövedelem után már óriási pénz, 350 havonta. A fiam után havi 1200, mert neki nincs máshol biztosítása. Az idei nyarat még mindig ötezerből úsztuk meg.

Adót pedig mindig a nyereség szerint. Tavalyról van némi adóelőlegem, amit átmenesztettem erre az évre, mert tavaly végül is veszteségesnek jött ki a cég. Ezért idén kevesebbet kell majd fizetnem, ha nem jön egy revízió vagy valamilyen gikszer.

– *Van esély arra, hogy egy revízió során a forgalmadba is belelássanak?*

– Te, ez egy zárt kemping. Ha idegen jön be a portán, kérik a papírjait. Ha új vendég, akkor fizessen a recepción. Ha revizor, akkor mire elmagyarázza, mi járatban van, már minden boltos tudja, hogy itt a revizor. Nézz ki,

kétszáz méter a bejárat. Mire onnan ideér, már itt a hétvége. Tehát így nem láthatnak bele.

Van köztük dörzsöltebb, aki egy vendéget bíz meg a számlakéréssel. A blokk mindig az asztalon van, ha magyar hangot hallok, azonnal nyúlok érte. Az állandó kuncsaftjaimat ismerem, a külföldi eleve nem kér okmányt.

Azt látom, ha nem vagyunk kapzsig, csak észnél vagyunk a könyvelésnél, akkor a minimális szinten tartott, dokumentált forgalmat jól ellensúlyozzuk a költségekkel. Elég magasan tarthatóak, hiszen a helyért idén negyvenezer forintot fizetek. Az áramköltségem is öt-nyolcezer lesz, útiköltségként is elszámolhatok néhány tízezret. Az adómat csak akkor becsülhetik, ha valami linkségen kapnak. Addig hitelesnek kell elfogadniuk a bevallásomat. És ezzel közel adómentesre hozhatom ki magamat.

És tudnod kell, hogy húsz-harminc emberrel dolgozó, nyaranta hat-tíz milliót zsebrevágó vállalkozók is rendre veszteségesre hozzák ki magukat itt a tónál. Hát ne akarjak adófizetési versenyt rendezni velük az ótvaros vízi-biciklikkel. Ez ugyan nem ment fel engem, de ha az adóhatóságnak van esze, akkor ezekre hajtson, és ne rám pazarolja az energiáját. Márpedig biztosra vehetem, hogy van esze.

Rádásul, ha előírás szerint adóznék, nem fizetődne ki a vállalkozásunk. Mert boltban már nem érdemes vásárolnom. Tegnap beugrottam Pesten egy szörfös üzletbe néhány alkatrészért, és megnéztem egy hajót. Most száz-ezerbe kerül az, amit közel három éve harmincért vettem. Már azt is megbántam, mert hasznavehetetlenre ment, és nyaranta jó, ha jetven-nyolcvan órát futott. Számolhatsz, én arra jutottam, hogy akkor is drágán vettem. A mai árán nem szabad pótolnom, és korántsem biztos, hogy lesz olyan kuncsaftom, akitől itt vehetek egy másikat. Mert jócskán hígult a közönség.

– *Mi változott a vendégkörben?*

– Kezdetben gáláns, nyugatiak lakta kemping volt ez. Kivéve az NDK-sok által bérelt részt. A nyugatiak közt sok a visszatérő kuncsaft, akik nem tudtak apró ajándék nélkül megérkezni. Egy öngyújtó, gyakran egy üveg konyak a régi kapcsolat felmelegítésére. Amikor bontottak, hozták az egy szezonnra vásárolt dolgaikat, a horgászbótot, a grillsütőt. Fogadjátok el, nekünk otthon felesleges. Hát ez alaposan megváltozott. Egyrészt már úgy beszélnek, hogy „most szabadok vagytok, eljött a nagy lehetőségek kora, nem szorultok rá ilyesmire”. Másrészt az utóbbi két évben a megállapodott polgárok helyett megjelentek a munkanélküliek, a nyugdíjasok. Főleg osztrákok, németek. Ugyanolyan rendszámú autóval, de közel sem olyan lehetőségekkel, mint a normális elődjeik.

Tudnék most is mutatni egyet, de takarásban van a nagy lakókocsi mögött. Öt éve minden nyarát itt töltő lengyel család, Ausztriából. Nyolc éve élnek ott, a srác most fejezi be a középiskolát. Évente fejlesztettek, új kocsi, sátor, szörf a fiúnak. Az apja épp munkanélküli, egész nyáron itt vannak. Kéthetente eltűnik egy-két napra, felveszi otthon a segélyét, és jön seftelni. Nem kuncsaftom, mert így is sóher. Látom, amint hozza a kis kávéját, meg más motyókat, amiből némi hasznot produkálva így is olcsóbban él, mint otthon. Sokan lettek mostanában. Tegnap egy munkanélküli bányásszal beszéltem, az olcsóság miatt tölti itt a nyarat.

A keletnémetek külön világot jelentettek. Ott a kék sátor irányában volt a hátsó, úgynevezett NDK rész. Utazási iroda bérelte, és turnusokban jött 3–400 ember. Inkább fiatalok. Minimális pénzzel jöttek-mentek ezek a ju-gendések. Hozták a Trabantjaikkal a kis kulipintyóikat, a borszesz főzőiket. Már a szagukról megismertem őket, meg a saruikról. Fel sem kellett nézni a szerencsétlenre. Vagy arról, hogy tessék mondani, lehet itt tíz percre szörföt bérelni. Nos, ezek voltak az NDK-sok. Ők csak a piára nem sajnálták a pénzt, másban a fogukhoz verték azt a kis garasukat. Nem voltak jó kun-csaftok, sőt, időnként keményen kellett őket kezelni. Jött egy új csoport, fél órára összeadták a bérleti díjat, majd el akartak vele tűnni. Akkor a pofontól sem riadtam vissza. Híre ment, és kuss volt három hétig. Amióta nyugatné-metek lettek (legalábbis a pénzük az lett), egy kissé változtak. Most sem nagy fogyasztók, de már nem fél órára kérik a szörföt, kiviszik egész órára. És valami öntudat-féléjük is lehet, megszűntek a piti dolgok. Már nem ku-káznak a visszaváltható üvegért, nem lopják el a boltos üvegeit ládástól. Nem kapkodják fel a székeket, hogy kint sefteljenek, mondván: olcsó kem-pingszékot tessék. Már nem is jönnek csoportban. Megszűnt, egyénileg szer-vezik az útjaikat. Kevesebben is vannak, mert mindenfelé mehetnek, ahová futja nekik.

Idén egy csoport van, a dánoké, harminc-nyolcvan sátorral. Egy biciklim van az ügyintézőjüknél, kivette napi háromszázért egész nyárra. Kétezerért vettem, amíg egészséges voltam, használtam is, tavaly csak porosodott. Most hetven napra bérbé adtam, szépen hozza az árát. Jó bolt, ráadásul egymásnak adják a híreket a csoportban a kölcsönzőről. Folytonosságot lehet kialakítani a szokásokban, kitanítják egymást a veszélyekre, jobban vigyáznak, mint a szóló kuncsaftok. Az általános romlás mellett ez az egyetlen pozitív változás az idén. Mert a kiugróan jól fizető kuncsaftok megritkultak.

– *Tudsz a változásokhoz úgy alkalmazkodni, hogy a forgalmad ne csök-kenjen?*

– Ez is szakma, ennek is vannak apró rafinériái. Igyekszem hosszabb időre megállapodni, akár némi árengedményekkel is. Ha elviszi egy hétre, abban van legalább egy rossz nap. De inkább kettő, amikor nem tudja hasz-nálni a szörföt, a csónakot. De nála van, kifizette. Olyan időre, amikor egy-két napig egyetlen fillér forgalmat sem tudunk csinálni a többi cuccainkkal.

Aki rendszeresen akar horgászni, és viszi hozzá a csónakot napi egy órára, annak felajánlom, hogy jobban jár, ha nem napközben pecázik. Menjen öte-zerért minden este nyolctól éjfélig, és akkor egy csónak állandóan az övé lesz. És megvette minden estére, az övé akkor is, ha van benne két hét eső. Közben reggelente odaadom másnak, azzal, hogy hajnalban inkább harapnak a halak.

Az évek megtanítják az embert. Közhely a korábbi rendszert szidni, de annyi igaz, hogy nem alakította ki az emberek vállalkozói szemléletét. Aho-gyan mi csináltuk, azzal megszereztük ezt. Igyekszem átadni Attilának is, aki szerencsére fogékony az üzleti fogásokra. Mert mit lát mellettem? Apró stikliket, amelyeket nem lehet csalásnak nevezni, de a fennmaradáshoz el-egedhetetlenek.

Jön a kuncsaft, kivenne egy vízibiciklit, de kint van mind a három. Nem

akarom átküldeni a szomszédba, mondom, jöjjön vissza fél óra múlva, mert kettőkor lejár az egyiknek az ideje. Addigra vagy kicsalok valakit a vízből valami trükkkel, vagy sem. Ha nem, és a koma kettőre visszajön, már tíz-tizenöt méterről látom, amint ballag ide a sátorhoz. Ráveszem a fiamat arra a csibészségre, hogy ugorjon az órához, állítsa szépen vissza. A fickónak meg mondom: Uram, még nem járt le, hova tetszik jönni? Szegénykém visszaállítja az óráját, és elmegy még egy kicsit várakozni. De akkor már nem érdemes átmennie a konkurenciához, úgylis mindjárt itt lesz a várva-várt vízibiciklije.

Úgy beletanultak, hogy tavaly nélkülem is tudták vinni. Megcsinálták az utolsó profiltisztítást, kisselejtezték a matrac-, horgászbót-, kempingszék-féle tévedések maradványát. És olyan bevételt csináltak, hogy az csúcsév lett. Csak halkán merem mondani, hány százezer forintos eredményünk lett.

– *Hogyan derült ki a számodra, hogy megbetegedtél?*

– Külföldi úton voltunk a kollegáimmal, de a fáradtság miatt az útjelenést is ők írták meg helyettem. Azt hittem, újra a gyomrom jelentkezik, mert idegi alapon többször volt már fájdalmam. Kézelt is az üzemorvosunk nyombélfekély gyanúval. Adott tablettákat, szedegettem, elmúlt. Már egy hónapja tartott a fáradtság, amikor mondtam, írj fel megint abból a tablettából, mert biztosan újra a gyomrocskám rendetlenkedik. Együtt szoktunk ebédelni, és mindig mondta, sápadt vagy, minek dohányzol annyit. Kösz, mondom, majd elmegyek hozzád.

Egy hónap után odamentem a tabletták miatt. Rutinból vért vetetett, és kiderült, hogy a süllyedésem a tízszerese a normálisnak. Újabb vizsgálat a helyi vértranszfúziós állomáson. Még aznap délután kiderült, hogy mi a bajom. Csoda, hogy élni tudtam, olyan vérszegény vagyok, mondták. Hazaszöktem, de másnap már kórházba vittek. Amikor elmondták, kapásból tudtam, hogy igen nagy baj lehet, mert tanultam élettant, amikor a TF edzői szakára jártam. Tudtam, mi a vértestsüllyedés, bár kórosan kerültem a súlyos betegségek tüneteinek felismerését. Félttem, rettegettem attól, ahol leírják, hogy mi ez, vagy miként működik az AIDS. De most ragaszkodtam hozzá, hogy megmondják, hiszen pechemre volt a felismeréshez elégséges ismeretem: más nem lehet, csak leukémia. Délután diagnosztizálták, este már tudtam, mert őszinte volt a főorvos. A nejemnek is akkor mondták el. De olyan szépen körülírták, hogy a szóra én kérdeztem rá, mert kibarkochbáztam.

– *Vissza tudsz emlékezni arra, hogyan reagáltál, amikor ez a szó egyértelművé tette a betegséged mibenlétét?*

– Engem ez lekaszált, kimosta alólam a lábamat. Borzasztóan elkeseredtem. Az akkori tudásomban annyi volt, hogy ez nem gyógyítható, és egy-két hónap alatt elviszi az embereket. Nem tudtam mást csinálni, csak sírtam, pityeregtem. Én, aki gyerekkoromban sem sírhattam, mert nagy darab srác voltam. Hozzám mindig csak védelemért fordultak. Előbb, mert ekkora voltam, később meg a beosztásom miatt. És akkor minden megfordult. Magatehetetlen lettem, nem tudtam menni. Az emberek csak simogattak. Olyanok kerestek meg, akiket megbántottam, és segítséget, meg együttérzést kaptam tőlük. Ez az érzelemhullám is kikészített.

Szombathelyre vittek, ahol csodálatos orvosok vannak a leukémiával fog-

lalkozó regionális központban. Ez egy országosan egységes hálózat, mert nem lehet szétforgácsolni azt a kevés pénzt, amit az ország erre a betegségre költ. Az ottani osztálynak vezető helye van benne, amiért dúl a harc, mint mindenért az egészségügyben. Meggyőződésem, hogy ők a legeredményesebbek. Akik ott dolgoznak, azoknak nem a huszonkettő ág vagyok, hanem Lajos, a beteg. Lajos, akinek tudják a bónáit, ismerik, hogy melyik gyógyszerre hogyan reagál. Ha egy kritikusabb kezelés van, akkor napokig bent maradnak. Jöhet húsvét, jöhet karácsony éjszaka, egyik sem olyan fontos, mint Lajos, a beteg. Ezzel hitet adtak, elhittem, hogy meg lehet gyógyulni.

Kifogtam egy orvosnőt, aki nekem tetsző, férfias tulajdonságokkal rendelkezik. Határozott, eredménycentrikus ember ez az adjunktusnő, hajlamos a szélsőségekre, mint magam is. Elmondta, hogy előírásai vannak a betegségem kezelésének. A maximális szám a tizenegy infúzió. Ezt még senki sem kapta meg. Aki megkapja, az hétszentség, hogy meggyógyul. Volt, aki háromtól is rendbejött. Két éjszakán át sírtam, és beszélgettünk. Még folytak a könnyeim, amikor mondtam, én leszek az első, aki megkapja a maximális infúziószámot, és rájöttem: meg fogok gyógyulni.

Attól kezdve speciális tornákat végeztem. Ha egy napra fel tudtam kelni, már csináltam, holott sokszor napokig az ágyat nyomtam. Életemben akkor használtam először ágytálat, azt sem tudtam, mit csináljak vele, mit hova dugjak. Minden bajom, a betegség, a szégyenem együtt volt. Ha felkeltem, sokszor csak szilvetteket láttam. Kihullt a hajam, látási zavaraim voltak a kezeléstől. De amint lehetett, tornáztam.

Kitaláltam máj- és vesetornákat, mert a máj és az emésztőrendszer tönkremegy a kezeléstől. Nem hitték, de elmondtam a doktornőnek, hogy átmosom a májamat, átgyúrom, mint egy szivacsot, hogy kitisztuljon, ne legyenek pangó részei. Később őt is megtanítottam ezekre a tornákra. Az egésztest fiatalkori jóga emlékekre alapoztam, amit könyvtárakban kotorva sajátítottunk el egy haverommal. Megtanultam hatni a testrészeimre – most ezt szépen relaxációnak mondják –, de rájöttem, hogy a vércukor szintemet is szabályozni tudom. Azt hiszem, ennek is hatása volt abban, hogy semmi rossz melléktünetem nem lett, és zsinórban megkaphattam a kezeléseket. Náluk – húsz éve! – még senki nem kapta meg a tizenegyet. Mondta is a doktornő, hogy én meg fogok gyógyulni. Amit a saját sikeremnek is fogok fel.

Először ott találkoztam az elmúlással a mellettem lévő ágyakon. Nagyon féltem, és nagyon megrázott. Kórházundorom volt, leszöktem az udvarra aludni. Felvettem a fürdőköpenyt, kifeküdtem a bokrok közt a fűre, fejem alá tettem a papucsot, és néztem a csillagokat. Hajnalban beszöktem. A nővérek már tudták, észrevették az orvosaim. Rendesek voltak, alhattam a főorvos úr szobájában. Majd egy csodálatos orvosnő, hívő ember, elintézte, hogy a frissen alakuló szombathelyi szerzetesrendnél bejáróként kint aludhattam a szerzetesekkel.

A legközvetlenebb kollégáim még ma is szinte nap mint nap érdeklődnek. Akikkel egy tervezőcsoportban voltam, úgy tettek, mintha nemcsak az előkészítésben vettem volna részt. Végigcsinálták a nevemben, még mindig kapok pénzt a jogvédő hivataltól, holott ezt nélkülem készítették el. Biztosan

ez is hozzájárult, hogy több mint egy év után ne feleljek meg az ilyen betegekkel kapcsolatos elvárásoknak.

Mert a papírok szerint most feküdnöm kellene, csupa lila meg zöld fazonban pompázva. De megjavultam, a hajam kezd kinőni, sőt híztam, meg lebarapultam. Azóta is kaptam injekciót, nem gyengülök tőle, hanem jobban leszek. A kollégáim, a szerencse, a természet, az Isten, mindenki mellém állt. Nem vagyok hívő ember, de talpraálltam. Most donorra gyűjtenek a kollégáim, mert az igazi gyógyulást az hozná.

– *A családotod hogyan fogadta ezt a helyzetet?*

– A nejem csodálatos asszony, ő jobban tisztában volt ezzel a bajjal. Amikor fel tudtam kelni, és láttam valamit, azonnal arról kezdett beszélni, hogy hallott a csontvelő átültetésről. Hiába mondták, hogy Magyarországon ilyen idős embernél még nem csinálták sikeresen, addig járt utána, míg létrehozott egy alapítványt. Pénzt gyűjtnek rá. Ha megtalálják a megfelelő donort, akkor megindulna az akcióprogramjuk, hogy a nyolcmillió forintból hiányzó összeget előteremtsék.

– *Mennyi van meg most ebből?*

– Az alapítvány révén körülbelül kétmillió. Jött már százezer forintos adomány is, meg öt-hat éve megszakadt ismeretségektől öt-tízezres összegek, amelyek egy család gazdálkodásában ma is számítanak. Volt egy ötvenforintos, borítékban összehajtva, mellette ákombákkal másolt két ima, meg egy levél valami nénikétől. Arról, hogy megtanulta ezeket az imákat, a fiát is megtanította, és ettől a gyerek meggyógyult. Hiszi, hogy nekem is segítenek, pénzből meg csak ennyi futja. De átszámoltam, hogy ha napi tizenötezer érkezne, akkor is hány nap kell az egymillióhoz. Itt pedig nyolcra van szó. Ennyi nincs a világon sem. A barátaim és a nejem szentül hiszik, hogy összejön. Sajnos ebből csak csontvelő-átültetéssel lehet meggyógyulni. Anélkül ebben a térségben, a korombeli férfiaknál 92–93 százalékos a visszaesés esélye. Most kezeléseket kapok, amíg nem sikerül donort találni, vagy egy legújabb eljárással a saját csontvelőmet kapnám vissza.

Azért kerestem a nővéremet is, hogy ha alkalmasnak találnák, vállalja el. Mondtam, szegyenlem, de bajban vagyok. Jó, megbeszéli az élettársával, addig sétáljak az utcán. Szóval olyan taktikával fogadott, amilyet megérdemeltem. Eljött Pestre a vizsgálatokra, de nem alkalmas. Addig sem lehet leállni a gyógyítással, de a megoldást a megfelelő donor hozhatja meg.

– *Pontosan ismered a kezelésed menetrendjét?*

– Hogyne, másképp nem is tudnám szervezni az itteni munkában szükséges helyettesítést. Valakinek a családból olyanok legalább két napra rá kell érnie. Mert másnap bizony elég gyenge lehetek. De fontosabbnak tartom, hogy az időbeosztáson túl azt a környezetet ismerem, ami a kórházban fogad. A professzort kell említenem, aki Pécsen egyetemi tanár, rengeteg szakirodalom szerzője, motorja a Szombathelyen szerveződő donor laboratóriumnak és a leukémiával foglalkozó alapítványnak. Fantasztikus kisugárzó ereje van, mert nem egy professzor, hanem egy jószágos bácsi. Ilyet még nem láttam. Képzeld, az orvosok rabszolgák körülötte, a betegek rabszolgái.

Ott a lepusztult kórház, a mocskos mellékhelyiségekkel, ahol hiába mosnak fel naponta negyvenkétszer, mert a csövek már rég szétrohadtak. És

ebben úgy dolgoznak, hogy nincs számmal jelölt beteg – ezt újra kell mondanom –, hanem Józsi, Lajos és Pisti van. De nem a józsihámozós stílusban, mert az is hazugság lenne, hanem tudják: a Józsi milyen ételt szeret melegen, mit hidegen, melyik gyógyszerre hogyan reagál. Ilyen emberekre számíthatok. Átsegítettek azon is, hogy tudtam, kéne valamit adnom, de tíz-húsz ezressel nem fizethetném ki, amit kaptam. Nem is tudom, mivel fogom viszonozni. Ráadásul tudom, hogy az orvosaim pénzt adtak az alapítványomra. Ég a pofám. Bújjak előlük? Lassan a lelki problémáim nagyobbak lettek a testi bajomnál.

– *Ekkor lépett a terápiádba a pszichológiai kezelés?*

– Előbb. Amikor éreztem, hogy talpra tudok állni. Már csináltam az átmozgató tornát. Autóval kellett járni, mert az immunrendszerem nullára lett leszorítva, nem mehettem emberek közé a fertőzésveszély miatt. A Mazdát el kellett adni. Akkor lett a Trabant, amikor már vezethettem, az mégsem olyan diszsonáns ebben a helyzetben, mint a Mazda. Addig a sógoroméék éjjel-nappal dolgoztak, hogy járhassanak értem. Ezek még tovább bonyolították az érzelmi gondjaimat.

Mondtam az orvosnőnek, nem a testi, hanem a lelki problémáim fognak kikészíteni. Annyi ismeretem volt, hogy az ember egészsége pszichikai és fizikumbeli egészségből áll. Ha valamelyik megbomlik, akkor csak látszatra egészséges. Ha a kezeléseim jól haladnak, akkor eleget kell tenni a pszichének is. Akkor hoztak össze az Országos Onkológiai Intézet pszichológus főorvosával. Pesten kézbevetett ez az asszony, megtanított rengeteg gyakorlatra. Már vagy egy éve foglalkozik velem. Tőle tanultam a fájdalomcsillapítás módszereit, és az önbizalmam is javult. Újra helyrerakta a lelkemet.

– *Itt a kempingben mi változott meg a betegséged miatt?*

– Tavaly a fiúk csinálták a kölcsönzöt. Rengeteg segítséget kaptak a kollégáktól. A lángossütő, a zöldséges, az éttermes meg a recepciósök rá-ránéztek az üzletre. Kellett is, hogy feltűnjenek az idősebb férfi kollégák, hiszen a fiúknak más a látásmódjuk, védtelenebbek, mint egy rutinos pacák. És hígult a vendégkör, akinek pedig elfogyott a pénze, mindig hajlamos valami linkségre. A hatóság is barátságosan kezelte őket, ami azzal is összefügg, hogy már mi vagyunk itt a legrégebben. Változott a boltos, minden étteremben mások a bérlők, még a kempingvezető is változott vagy két-három éve. Úgy látszik, nekünk sikeres a cégünk.

Szerencsére még a betegség előtt lecseréltem a vízibicikli parkot. A fémhengereket úszó műanyag testek váltották fel, a lapátkerék-hajtást átalakítottuk. Hátravitem egy kardánnal a forgást vízcsavarokra. Tisztább, könnyedebb és gyorsabb is. Tetszik a közönségnek. Most nagyobbakat kellene építeni. Napozósakat, amire egy egész család ráférne. De igazából a gyerekekre gondolnék. Mert látom, ahogy a söröző felnőttek odaszólnak a gyerekeknek, egyél egy hamburgert. – De apu, már ettem. – Jó, egyél még egyet. – Nem kell, én vízibiciklizni akarok. – Nem lehet, kicsi vagy, belefulladsz. Hát ezeknek kellene valami apró tekerentyűt kitalálnom, vagy egy víziugrálót. Ha ki is találom, akkor is a fiam fogja megcsinálni.

Mert bármilyen kitűnően is vagyok, hetente van egy-két rossz napom, amikor problémát okoz, hogy a testemmel kell bánnom. Úgy érzem, rám

hosszú távon nem lehet számítani, ezért Attila átvenné kölcsönzőt. Hadd próbálja ki magát, mert bármilyen profi a szakmájában – elektronikai műszerész és szerszámkészítő, túl a gépészeti szakközépiskolán –, hatezer nettó keres. És örülhet, ha az állását el nem veszíti. Egyelőre tartják, tekintettel a régi kapcsolataimra. Most elmegy katonának, és leszerelés után megkapja a kölcsönzőt. Ha családja lesz, ebből azt is tisztességesen el lehet tartani. És biztosabban, mint amit egy magyar ipari munkásnak – a mai viszonyok között – a munkahelyén el lehet képzelni.

– *Mihez kezdesz, ha átadod a boltot?*

– Megvan a tervem olyasmire, amit az állapotom megenged. Még a kórházban kerestem ennek a betegségnek az okát. Valószínűleg a nagy stressz is hozzájárult, de kézenfekvőbb, hogy sok helyen voltam kitéve sugárzásnak. Az öntődében a salakok feldúsulnak radioaktív szennyeződéssel, vagy amikor nagy elektromos erőkkel foglalkoztam a fémek vizsgálatánál. Ekkor jutott eszembe, hogy időnként feldobnak egy-egy kacsát: radioaktív eső esett, menekülnek az emberek Miskolcon és így tovább. Mi van, ha csinálok egy betéti társaságot, ami alig kerül pénzbe? Lízingelek egy-két műszert, és dolgozni kezdek. Környezetvédelmi társaságként mérek egy kis sugárzást, egy kis füstgázt, amivel itt senki nem foglalkozik. Lenne konjunktúrája, ráadásul nincs nagy anyagforgalma, ami dokumentálná a valószínű bevételemet. Kevés a fizikai munka, inkább elméleti hozzáértést követel, szinte szórakozással tudnék pénzt keresni.

A másik egy ellentétes elképzelés, lásd, mekkora skálán mozogok. Vettem egy kis házat egy emberséges környezetben, Somlóvásárhelyen. Tulajdonképpen egy mocskos bódé, most szedegetem szét, kivakarjuk. Ott szeretnék egy kertet csinálni. Kitűnő fekvésű, de burjánzó gaz, lépni nem lehet a tuskóktól. Két év alatt tudnék csodakertet csinálni. Addigra végez a lányom, aki virágkertészetet tanul. A klíma csodálatos, én komfortossá teszem a házat, csinálok melegházat, virágokat termesztünk, bonsai kultúrákat csinálunk, és értékesítjük. A statisztikák szerint ebben a faluban a leghosszabb az életkor Magyarországon. Meg akarom élni a száz évet, és ráadásul adok egy indulási lehetőséget a lányom kezébe is.

Nekem meg mire kell a pénz? Hogy a gyerekeim befejezhessék az iskolát. Verát mondtam, a Zoli gimnazista. Az egy ős ész, most osztályelső. Minden évben van egy sorozat ötöse és valamiből kettes. Ezzel együtt tehetségesebb, nem véletlen, hogy a lány dísznövény kertészetre ment. Mindegyik zenélt vagy öt-hat évig, játszottak a városi iskolai zenekarban is. Zoli később a sakkra váltott, megyei ifjúsági bajnok. Birkózhatna, mert nagy darab, de nem, mindig inkább gondolkodó volt. Hát akkor sakkozzon. Ezzel is elégedetlen, nyelvtanuláson és a számítógépen spekulál. Mondtam neki, én szívesen veszem, csak értelmes dolog legyen. Ami kell rá, azt előteremttem.

Ezen túl pedig, bizony isten nem nagyok az igényeim. Egy kellemes kis étel, televízió, hírlapok, egyszerű kis autó a mostani Trabant helyett, és kész. Erre, bármilyen szerény nyugdíjam lesz, mindig futja majd. És ötletszerűen valószínűleg többféle kisvállalkozást is csinállok.

– *Van-e valami, amiről nem kérdeztelek, de amiről szívesen beszélneél?*

– Egyet említenék, ha eddig nem derült volna ki. Alapvetően a biztonságra

töreksem. Igyekeztem több lábon állni, és akkor léptem át a másikra, ha már nagyon stabilnak látszott. Ilyen lassú víz partot mosogat tempóval. Amikor jól kerestem volna külföldön, maradtam a kisebb, de a családom számára biztosabb jövedelem mellett. Biztosan félttem is a vadonatúj helyzettől.

Lett volna kedvem egy igazi nagy vállalkozáshoz, de azt a betegségem megakadályozta. Akkor túlléphettem volna magamon. Itt nincs rendes ipar a hulladékfeldolgozásra. Kitaláltam, hogy nekem kell felvásárolnom a fémhulladékot, előkészítenem kemencekészre, és eladnom a vállalatoknak. Ismertem a piacot: a szállítókat és a vásárlót is. Beszéltem a nagy szállítókkal. Éppen túlkínálatuk volt. Mi van komám, ha ezentúl az ajkai gyár helyett a Fábián-féle kft.-nek kell anyagot kínálnod? Ha hozzám jössz velem, megveszem, tisztességes kenyered lesz továbbra is. De az induláshoz gépekre, markolóra, teherautóra kellene – kapaszkodj Pali! – húszmillió forint. Össze tudod szedni? Egy része jó lesz anyagban is.

– *Hogyan reagáltak a tippre?*

– Ezek praktikus emberek. Felismerték, hogy én vagyok a helyzet kulcsa, mert ha kimegyek a gyárból, a kutya meg nem veszi az árujukat. Hozom a munkaterületet, a pénzükön megvesszük a MÉH kihasználatlan markolóit, présgépeit, pakettálóit, a kapcsolataim révén beindulhat az üzlet. Évi százötvenmillió forgalomnál pár hónap alatt kitermeljük az induló kölcsönt, amit anyagban már összehordtak a kedves cigányaim. Energia volt a munkaterület közelében, néhány főosztályvezető szintű kolléga jött volna második-harmadik embernek a cégemhez. És akkor jöttek az állandó rosszulletek, a folytonos láz. Egy életben egyszer van ilyen lehetőség. Mint a világbajnoki döntőn, ha odaállhatsz tizenegyest rúgni. Akkor, és soha máskor. Azt hiszem, ezzel kerek a beszélgetésünk. Lemondtam róla, mert le kellett mondanom. Nekem elég, ha jó fizikumban élem le a következő ötven évemet.

Közel a teljes gyógyuláshoz

– *Csaknem másfél éve úgy búcsúztál, hogy neked elég, ha jó fizikumban éled le a következő ötven évedet. Idén nyáron már dicsekedtél, miként alakul a somlói házad. Hol tartasz most?*

– Hadd dicsekedjek a lehetőségek felmérésére való képességeimmel. Soha ilyen közel nem állt még magyar leukémiás a teljes gyógyuláshoz. Tavaly még a kocsit jelentette a világot, arra számítva, hogy rosszullet esetén biztosan juthassak orvoshoz. Menni kellett felülvizsgálatra, kezelésre. Most el merem adni, mert nincs rá szükségem. Műszaki vizsgás is lenne, nem érdemes rá költeni. Üzemben tartani amúgy is gond lenne a feleségem fizetéséből és a nyugdíjamból.

Donort nem találtak a számomra a nemzetközi hálózatban, de terjed Európában egy amerikai módszer. Levennék a saját csontvelőmet, mert olyan jól vagyok. A csontvelőt hibernálva tárolják a felhasználásig. Azt kapnám vissza a kritikus állapotban, vagy ha a betegségem visszatérne, és egy kicsit is romlik az állapotom. Visszaültetés után nincs kilökődési veszély, nem kell gyógyszert szedni, ami a donoros átültetésnél mind-mind veszélyforrás. Min-

den pillanatban várom a behívó levelet. Valószínűleg Linzben lesz a műtét a vének tanácsának becézett bizottság döntése alapján. Szó szerint élet és halál urai.

– *Elutasító döntés is születhet?*

– Ebben igen, mert donor nélkül nem megoldás, hogy az alapítványom révén én állom a költségeket. Úgy hozomra is megcsinálnák, így csak a bizottságon keresztül. Ez farkastörvény, mert üzlet is. Mondhatják: vigyem a csontvelőmet oda, ahova akarom. De most legalább alkalmas a későbbi felhasználásra. Addig is betartok minden orvosi utasítást, járok pszichoterápiára, mert nem akarok kockáztatni. És csinálom a házamat. Részben anyagi okok, részben a saját munka öröme miatt. Fantasztikus élmény, amikor az általam lebecsült kőműves, kőfaragó, fanyűvő munkáját magam végzem. Megtanultam, nem teher, hanem élvezet. Most például szobányi emésztőt zsuzultam, betonoztam. Előtte leástam, kilapátoltam a tízköbméteres gödröt. Kézi módszerekkel, mindenféle huncutsággal csináltam egy kis emelőszerkezetet. Működik, és mindenkinek tetszik.

– *Milyennek szánod a házat?*

– Ócska kis parasztház, tizenkétszer hat méteres. A középső bejáratától jobbra szoba, balra kamra volt egykor, középen a konyha. Bemenni nem lehetett, több gerenda leomlott, a falak kívül-belül repedtek. Fillérékért adták telekárban, a házat nem számolták. A kert tele tuskóval, se kerítés, se semmi, csak mocsok. El akartam dózeroltatni, a helyére fabódét gondoltam pihenő házikónak, és köré a kertet. De szóltak, hogy ezt meg lehet, sőt meg kell csinálni. Az induláshoz jöttek a barátaim, segítettek a vakolatleverésben, a téglák kicserélésében. Amikor rákerült a tető, mondják, szólj, ha kell segítség. És nem szóltam. Üvegezek, tervezek, árok.

A fűtés a gyenge pontja, minden más teljes komfort. Figyelembe vettem, hogy a szomszéd faluban van gáz. Kettéválasztottam a konyhát, a fele fürdőszoba lesz. Cserépkályhát csináltattam a szobai válaszfalba, így a konyhát és a szobát is az fűti. A kályha fölül a meleg levegőt majd átszívom ventilátorral, és befúvom a fürdőszobába. Ha bejön a gáz, egyszerűen bedugom a gázégőt a cserépkályhába. Karácsonyra összkomfortos lesz. Kerítés még nincs, de a tetőn részt vettem az ácsmunkában. Jó előképzés volt a famunkákhoz.

– *Mit kezdesz az elhanyagolt telekkel?*

– Sok tuskót kiszedtem, olyan negyedrésze még hátravan. Jövőre hoznék már gyümölcsfákat. Kérdéses, hogy a lányomnak lesz-e kedve ezzel foglalkozni. Nem szereti annyira, mint mi gondoltuk. A gyakorlaton a trógermunkát végezték, mint mindenütt a tanulók. Nem kertészkedtek, hanem takaríts, hozd el, vidd oda, csak a szépségét nem látta. Elhelyezni nem tudom, itt nincsenek üres állások, inkább elküldik az embereket. Utánanéznünk valamilyen iskolának. Valószínűleg Veszprémben vagy Zircen indul egy gazdaaszszony képző, ami érettségit is ad. Pár év eltelve, és addigra kissé rendezettebb lehet az itthoni világ.

– *Hol van az itthon?*

– Az országban is, meg körülöttünk is. A családunk bevételei csökkentek. Ami pénz jön, azt beforgatom a somlói házba, azt be kell fejezni. Kell a

fűtés, a kerítés. A nyugdíjam tizenháromezer körüli, legfeljebb tíz kiló fészkre meg tíz kiló szegre elég.

– És amit a kölcsönzökből ki tudtál venni idén?

– Kevesebb lett a remélnél, és mind belement a somlói házba. Azzal nem szabad leállni, ha másra nem, eladásra megépítem. Nem szívesen válnék meg tőle. Úgy terveztük, kimegyünk oda lakni, és ezt a lakást két kisebbre cserélnénk. Az egyiket Attila kapná, amikor saját lábára tud állni. Mert pillanatnyilag annyi az esélye, hogy átveszi a kölcsönzőt. Amikor leszerelt, köztelesen visszavettük, de utána szép, közös megegyezéssel felbontották a szerződését. December körül lejár a munkanélküli pénze, ami olyan bruttó hétezer, és utána a csökkentett összeget kapja.

Keresett volna állást, de itt semmi komoly nincs. Több ezret elköltött hirdetett közvetítőkre, akik otthon végezhető, jól jövedelmező munkát ígértek. Mindenki ügynököt keres, mosóport akar eladatni a gyerekekkel, de csak arra figyel, hogy kiszedje belőlük a pénzt az állítólagos tippekért. Már látszik, hogy az egyetlen biztos a kölcsönző. Ha átveszi, én is több időt szánhatok a somlói befejezésre.

November elején lement a tóra, ránézett a dolgainkra. Ott tároljuk az eszközeinket egy villa kertjében. Karácsony után már átnézi, mit kell javítani, és előkészíti a tavaszra szükséges cuccokat. Ez már inkább fiatal embert kívánó munka. Tele van életkedvvel, dolgozni akar. Már tudja, mi a munkanélküliség, és mit ér egy vállalkozás. A Balatonon mindenki megél, aki dolgozni akar. Ha nincs is elég vendég, akkor is kihozza egy ilyen kölcsönző a rezsijét. Egy kisebb kincs van a kezünkben, értékben és lehetőségekben. Amikor kipakoltunk, láttam, hogy csak a szörfök megérnek kétmilliót. A kiépített kapcsolataim pedig egyszerűen felbecsülhetetlenek.

Pár éve feltűnt egy nyugdíjas sebész főorvos egy vitorlással. Beszélgetünk, kiderült, hogy unatkozik. Kérdeztem, mi lenne, ha néhány embert elvinne egy kis vitorlázásra. Megörült, jaj de jó! Próbaképp kiragasztottam a fákra reklámpapírokat. Jöttek is érdeklődni, mikor, mennyiért mehetnek sétatavorlázásra, hányan férnek el. Ezt is szervezheti a kölcsönzökből, és sokan elférnének, mert ennek az orvosnak van négy-öt kollégája, akik szívesen keresnének a nyugdíjuk mellé.

Azt kell kiszimatolnom, hogy merre fordul a világ a kempingben. Elképzelhető, hogy beleesik a Balatontourist átalakulásába, esetleg a privatizációjába. A részvénytársaságot már '91-ben szeretnék volna, de akkor nem sikerült. Ha összejön, tulajdonos lehet az önkormányzat is, és velük kell megegyezni a szerződés feltételeiben. Addig szinten kell tartani. Szakértők, nagyvállalkozók mondják, el kell hinnem, hogy akkor szabad pénzt beleölni, amikor már látszik az uralkodó szélirány. Bár gondolom, hogy bukni addig sem tud vele a srác.

– Az idei szezon mennyire támasztja ezt alá?

– Hát nem buktunk, de kevés volt a vendég. Azt hittük, hogy a '91-es körülbelül kétszázszáznyereséget ötven százalékkal túlléphetjük. De hiába pofoztam ki a leromlott szörföket, kutyaül kevés volt a vendég. Nem is mertünk igazi számításokat csinálni a szezon egészéről. Annak ellenére sem, hogy idén is emeltem az árait. Jó, ha annyi haszon maradt, mint tavaly.

De hangsúlyozom, hogy Attila számára egy lerobbant városban, ahol tízezer munkanélküli van, ez is fantasztikus lehetőség.

Az is biztosnak látszik, hogy nem lesz teljesen egyedül. Zoli most harmadikos, majdnem egész nyáron velem volt. Szörfoktatást csinált, és a gondnok úr megígérte, hogy '93-ra alkalmazza mentősnek, ha jövőre is ő lesz a vezető. Kiváló fejű srác, bár szélsőséges, mint én voltam fiatalon. Hetente három-négyszer jár badizni, és közben sakkozik a száz kilójával. Biztosan egyetemre megy. A közgazdaság, a matematika, esetleg a fizika jöhet számításba. Van még másfél éve, de az érdeklődése már látszik, a kilátásaival nincs baj.

– *Voltak fantáziáid a kölcsönző utáni időszakra. A környezetvédelmi mérésben bíztál leginkább.*

– Ki is dolgoztam a bevezetési tervét, a reklám tervét, jártam Pesten a műszerek után érdeklődni. A Geiger-Müller számláló nevetséges húszezerbe került szeptemberben. Hordozható műszerecske, egyszerű, de többet tud, mint amit az ára elmond. Van százezres változat is, csakogy az sem tud többet. Végül választhattam. Vagy húsz mázsa cement a házhoz tizenötezerért, vagy a műszer. A cement mellett döntöttem. Viszont ott a sógorom fia, aki negyedikesen kilépett a soproni középiskolából, mert eldöntötte, hogy nem érdekli az erdészet. Áadtam nekik a teljes dokumentációt, mintha valaki a gyereket adná haszonbérletbe. Valószínűleg el is indítják a vállalkozást. Nekem jövő nyárig ott a házépítés, nem hiszem, hogy közben képes lennék elindítani. Hát akkor csinálják ők.

Én majd valami mást, ami nem olyan hosszú távú, mint a Balaton. Kis összeget igénylő, rizikó nélküli munkát. Például szőnyegszövést, kertészkedést. Még a kútásást is megcsinálnám, persze módjával. Olyan életet képzelek, hogy a kertben a szükségletek zömét megtermeljük, a többire valamilyen munkából jön a bevétel. Közhelynek számít, de pillanatnyilag arra vágyom, hogy szeretetben, békében örüljek egy szem diónak.